

Pradedant naują, 1942 m. darbą, noriai pareikšti visiems mūsų noriams, skaitytojams, rėmėjams ir visai lietuvių šeimai keletą linkėjimų. Pirma: kad 1942 metai būtų visiems laimingi; antra: kad daugiau įvertintumėm tą, ką esam paveldėję iš praeities, butent — lietuvių; trečia: kad mūsų laikraštis įstengtų aptarnauti dar platesniam mastabe Amerikos lietuvių išsivijai.

Sis viskas gali išsipildyti, jei visus šiuos troškimus paremsime bendru darbu.

Nesuklysimė pasakę, jog šias šventes mes praleidom linksmam. O kaip su mūsų artimaisiais Lietuvoje? Čia jau kitas dalykas. Lietuvos žmonės negalėjo aplankyti nei savo giminių, nei nuvažiuoti į miestą ar miestelį, nei susirinkti į vakarūką. Nazių komisaras tą viską uždraudė, kad dar labiau neišsiplėtotų šiltinė. Krautuose niekas nieko nepirko, nes krautuose tuščios. Laimingas buvo tas, kurio stubelė buvo apšildyta, nes malkų ar anglies yra taip pat sunku gauti, kaip ir duonos.

Chicago „Draugas“ taip apibūdina katalikišką veikimą: „Kad mūsų parapijose Amerikai būtų stipresnė ir efektingesnė, rūpinimsės šiais metais geriau susiorganizuoti, labiau prisirišti prie savo parapijų, stengsimės platinti ir remti tik savo lietuvišką katalikišką spaudą, busime duosnėsi savo įstaigoms... kooperuodami savo veikimą su mūsų veikimo centru — Federacija.“

Toks tai yra katalikų federacijos manifestas. Labai gerai, kad žmonės stengiasi atsiekti ką nors didesnio. Pavydėti jiems nėra ko. Nes nauškimė ir mes. Laisvos tautinės idejos pasekėjai, o pirmoji eilėj sandariečiai, irgi neprivalo vien tik žuikius šaudyti. Paleiskime į darbą didesnes kanutes, kad murai ir volai sudrebėtų! Darbą niekam nestinga, tik reikalinga drąsų vyrų ir moterų!

Amerikiečiams tur but teks apiešiti Filipinų salas. Ginti jas visomis pajėgomis būtų strateginė klaida. Japonai tik laukia, kad Suvienytų Valstijų laivynas atplauktų į tas salas, kur jie turi daug bazių orlaiviams ir submarinams. Jei nori kam suoduoti smugį, tai pasirink tokią vietą, kuri tau patogū, o ne priešui. Panašiam susirėmimui amerikiečiai jau pradėjo ruošti.

Mes skundžiamės, kad iš prižasties karo tur but negalėsim nusipirkti naujų automobilių. Bet Anglijų paprastai laikrodėlio pataisymas užima tris mėnesius, nes reikia leidimo nupirkimui ir mažiau, šio ratuko.

Tačiau vienas amerikietis gyvenantis Londone rado greitą būdą pataisyti sudeužytą laikrodėlį. Jis įteikė jį la-

Kivirčiai Tarpe Hitlerio ir Jo Del Armijos Kontroliavimo

Kivirčiai Tarp Nazių Partijos ir Generalų

Bern. — Hitleris pasiskelbė vyriausiu armijų vadu, nes bijojo, kad generolai gali sukelti maištą prieš jį ir nazių partiją. Jau buvo anksčiau žinoma, kad daugelis generalų buvo priešingi nazių taktikai visur maišyti, viską kontroliuoti. Hitleris išgelbėjimui savo prestižo, panaudojo paskutinį kozirį.

Ir Hitleris Nustojo Perdaug Girtis

Prieš metus laiko, Hitleris išdidžiai pareiškė: „Galutinas priešų sunaikinimas ir nepaprastas laimėjimas laukia mūsų 1941 metais.“ Bet dabar, prieš keletą dienų jis išpranašavo, 1942 metams tik: „didžiausią istoriją frontą“.

Gal neužilgo ir Hitleris Ims pamegdžioti Mussolinį ir nutils.

Gal neužilgo ir Hitleris ims pamegdžioti Mussolinį ir nutils.

Bolševikai Atsiprašė Už Izejimą

Kuibyshev. — Bolševikų oficialus organas „Pravda“ pakritikavo amerikiečius už apleidimą Manilos, pridurdamas, kad tas miestas turėjęs taip laikytis, kaip Odesa, Leningradas, arba Maskva. Pasitraukimą, tas laikraštis pavadinavo bailių žingsniu.

Kiek vėliau užsienio komisaraiats atsiprašė už tokį parašymą ir užtikrinę, jog tai tik privatinė laikraštiniško nuomonė.

PIRMUTINIAM AMERIKONUI NĖRA PILIETYBĖS

Indijonų Iroquois giminės narys James Montour tapo paliuosuotas iš darbo Rochester, N. Y. del to, kad jis nepilietis. Jam tas begalo nepatiko, nes esą jo protėviai buvę pirmutiniai amerikoniai, geresni už vėlesnius.

Anglų Gen. Wavell Bus Vyriausiu Armijų Vadu Pacifiko Salose

Su vienytais laivynus kontroliuos Amerikietis, Adm. King

Spėjama, jog ateinančiose kautynėse su japonais Pacifike, aliantai paves visas savo spēkas centralizuotai vadovybei.

Sausumos spēkoms vadovaus anglų generolas Wavell, o laivynai bus komandoje Amerikos admiralo E. J. King.

Kovos Filipinų salose tęsiasi dideliu atkaklumu. Amerikiečiai, pasitraukę iš Manilos miesto, gina Corregidor tvirtovę Manilos uoste. Amerikos laivynas susijungė su anglų ir holandų ir tęsia operacijas prieš japonus. Bet tai vis tik prirėngiami žygiai.

Daugiau kviečių, Negu Tikėtasi

Washington. — Agrikultūros departamentas apskaitliavo, jog žeminių kviečių šiais metais užderės 630,913.000 bušelių. Tai bus 150,000.000 bušelių daugiau, negu normaliai uždera.

Angliakasių Uniu Vadai Washintone

Centre matome Trukšmingą United Mine Darbininkų vadą John L. Lewis su savo dviem pagalbininkais William Hynes (kairėj) ir Patrick J. Fagan. Jie tariasi su kasyklų savininkais del darbo sąlygų ir atlyginimo.

Priverstinis Darbas Okupantams

Vilniaus miesto komisaras Wullf paskelbė, jog kas bandys pasislėpti šaukiamas prie darbų, tas bus griežtai nubaustas. Surašius sveikesnius vyrus Lietuvoje, daugelis jų dabar siunčiami arčiau fronto, kasti fortifikacijas, arba grudami tiesiai į Vokietiją.

Užima Butus Sužeisiam Vokiečių Kareiviam

Stockholm. — Kauno, Vilniaus ir kitų miestų gyventojų atsudurė didžiausiam susikimšime. Istisi namai rekvizuoti vežantiems iš fronto sužeisitiems, kurių vis daugiau ir daugiau atvyksta. Nemažai tu, kasti fortifikacijas, arba keliaujantiems kareivių buvriams.

Bent Sykį Ir Trokas Nugalėjo Traukini

Nemažas trokas, kurį vairavo Harold Walkama, ši Wakefield, Wis. visa savo jėga trenkė į prekybinį traukinį ir štai kas atsitiko. Vienas vagonas nušoko nuo bėgių (trekių) ir bėgius išmetė į orą. Tas geležies gabalas atsimušė į namą, išdraskė aštuonių pėdų skylę, atsimušė į sofą, ant kuros sėdėjo moteriškė su vaiku ir juos nustumė į kitą kambarį, bet nesužeidė.

O kas atsitiko su šoferiu? Jis spėjo iššokti, pirma negu jo trokas sudavė į traukinį.

Nazių Komisarai Ukrainoj Turi Diktoriaus Galia

Londonas. — Užimtas Ukrainos plotas tapo padalintas į 12 dalių, nuo 50.000 iki 60.000 kiekvienas. Paskirtieji komisarai turi neribotą galią ekonominėje srityje, bet politiniuose klausimuose turi tartis su karo vadovybe, kuri nustato kiek kam duoti privilegijų.

Užsienio korespondentai, kurie aplankė Ukrainą, pranešė, jog besitraukianti rusai sunaikino pramonę ir ukus.

VOKIEČIŲ PASIGYRIMAI

Nazių propoganda paskelbė, jog visas Atlantiko pakraštis prie Europos buvo per 18 mėnesių fortifikuojamas pasirušimui užpulti Angliją. Bet tikrenybėj toks fortifikavimas padarytas, ne užpulti Angliją, bet apsiginti nuo jos.

Paukščiai turi skirtingus balsus išreikšti baimei, rūpesniui, meilės jausmams ir pan. Pagal balso žinovai gali atspėti ką paukštukas „jaučia“.

Baltijos Kraštų ir Lenkijos Sienos Svarstomos Londone

Rusai ir Lenkai Dabar Derasi Del Rubežių

Curzono Linija Išlindo iš Istorinių Archyvų

Londonas. — Dabartiniu laiku Maskvoje ir Londone eina pasitarimai apie busimus Lenkijos rubežius. Tą klausimą norima kuogreičiausiai išrišti, kad prašalinus lenkų neramumą ir išvengus konfliktų ateityje. Anglų užsienių reikalų ministerio A. Edeno kelionė į Maskvą buvo surišta ir su šia problema. Kiek galima pa-tirti, bolševikai nenori išsivadėti tų rubežių, kuriuos jie nustatė su pagalba Hitlerio, rugpiučio 24 dieną, 1939 metais: Rytinė Lenkijos dalis, iki pat Lietuvos Brastos, Galicija su Lembergo miestu, Baltijos kraštai ir kitos 1940 metais okupuotos teritorijos turinčios pasilikti prie Sovietų Rusijos.

Bolševikų vadai reikalauja, kad lenkų sienos būtų pagal gruodžio 8 dieną, 1919 metais nustatyta Curzono linija.

Curzonas tais laikais buvo anglų užsienių ministeris ir nenorėjo, kad lenkai pertoli žygiuotų į rytus. Todėl jiems buvo palikęs tik etnografines sienas.

Lenkai su tuomi nesutinka. Jie remiasi su bolševikais padaryta taikos sutartim Rygoje, kovo 18 dieną, 1921 metais. Priėmus Curzono liniją, nuo Lenkijos bus atplėsta apie 12 mil. gyventojų, kurių tarpe esą 4.800.000 lenkiškai kalbančių, 4.125.000 ukrainiečių, 1.700.000 baltgudžių ir milijonas žydų.

Anglai bando sutaukinti šias priešingas nuomones. Jie nori, kad po šio karo visos tautos — mažos ir didelės būtų paliuosuotos. Tai idėjai pritaria ir Amerika. Bet Sovietų Rusija dar atvirai neprapazino šio principo. Todėl derybos šioj krypti turės tęstis.

Indija Gelbsti Anglijai

Londonas. — Vienas turtingiausių pasaulio žmonių, Jahora sultanas Ibrahim visus savo turtus pavėdė Anglijai ir karo laimėjimui. Jis už savo pinigų organizuoja kariuomenę ginti Singapurą nuo japonų.

Ir Cukraus Negali Pritrukti

Prasidėjus karui, kilo ir cukraus karštingė. Tuli pirkimo kainos, išsigandę, kad nepakiltų kainos. Bet tas neatsitiko, nes tų gėrybių Amerikai užtenka. Kai sustoję cukraus importas iš Filipinų salų, tai tapo padidintas įvežimas iš Kubos ir naminė gamyba.

Ir Alkoholių Naudos Karo Industrijai

Washington. — Pasirodo, jog alkoholių yra naudingas ne tik pralinksminimui piliečių, bet ir jų apsaugai nuo priešų. Valdžios įstaigos pranešė, jog iš alkoholio bus daroma parakas be dumų ir distiliacijos dabar dirbs 24 valandas į parą.

Kaip Šis Karas Paveiks Amerikos Biznį

Tki šiam laikui tik 15 nuoš. visų Amerikos biznio buvo pašvęsta karo reikalams. Šiais metais tas nuošimtį pakils iki 50 nuoš. Ir tą mes visi atjausim. Finansavimui karo pramonės turės pakilti taksai; pirkimas apsaugos bondų padidės. Nors uždarbiai pašoks ir atsiras daugiau pinigų, tačiau už juos nebus galima daug ko nupirkti, nes produkcija civiliams reikalams bus labai apkarpyta.

Valdžia bando paimti į savo rankas kainų kontrolę. Visomis priemonėmis bus sulaukyta kainų kėlimas, kuris priveda prie spekuliacijos. Miesto niekam netruks, todėl valdžios nuomonė, nėra pamato jį branginti. Tuoj būdu jau da bar norima užbėgti už akių naujai, pokarinei depresijai.

Leido Atidaryti Krautuves. Bet Nėra Prekių

Nazių komisaras okupuotoj Lietuvoj nuėmė kaikiuriuos suvaržymus privatinei prekybai. Ir leidžia atidaryti krautuves. Bet tie, kurie atidarė — neturi ko parduoti, nes stoka prekių.

Zupės Virtuvė Biednuomenei

Stockholm. — Kaune tapo įsteigta labdarybės draugija, kuri rūpinasi palaikymu zupės virtuvių miestų biednuomenei. Tukstančiai senesnio amžiaus vyrų, moterų, o taip pat vaikų neturi iš ko gyventi.

BINGHAMTON, N. Y.

Lapkričio 30 dieną mirė Juozas Misevičius. Jis tapo palaidotas gruodžio 3 d. Vestol Avenue kapinėse.

Grudžio 6 d. mirė Vincas Sleinis, palaidotas Floral Ave. kapinėse.

Kalėdų švenčių progą pasisvečiuoti buvo parvažiavęs iš universiteto stud. Al. Varkuljis. Pasisvečiavęs keletą dienų išvyko tęsti mokslą.

— Koresp.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:

840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Sandara yra organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 840 West 33rd St., Chicago, Illinois

UŽSAKYMO KAINA:

Suvenyrose Valstijose metams \$2.00
Užienyje metams \$3.00

Apie Mažąją Arba Prusų Lietuvą

Po šio karo Lietuva turėtų pareikalauti ne tik Klaipėdos sugrąžinimo, bet taip pat Tilžės, Ragainės ir kitų plotų onoj pusėj Nemuno, kur gyvena didžiama lietuvių. Bešališkų apskaitliavimu, tose srityse yra apie 400.000 dar ir šandie lietuviškai kalbančių lietuvių. Nazių terorizmai ir persekiojimams neįstengia išrauti lietuviškumo pėdsakų.

Tiesa, tuli gali pasakyti: Lietuva paėmusi vieną Klaipėdą turėjo daug vargo su vokietininkais, o paskiau naziais, tai kam jai reikia dar didesnės bėdos? Atsakyti į tą užmetimą būtų galima sekančiai. Kivirčių ten nebūt buvę, jei Tautų Sąjunga nebūt pagaminusi Klaipėdai tokio nerimto ir komplikuo to statuto, kuris kiekvienam žingsnyje kėlė nesusipratimus tarp autonominės ir centralinės valdžios. Vokietijos apmokamiems agentams ir jos paliktiems valdininkams buvo puikiausia dirva anti-lietuviškai agitacijai ir organizavimui penktos kolumnos. Ateity panašioms nenormalumams turės būti užkirstas kelias.

Užsibaigus SLA. Nominacijoms

Tur but apie šį laiką jau baigiami skaityti SLA. narių balsai, paduoti nominavimui tos organizacijos viršininkų. Formaliai žiurint, tos nominacijos mažai ką reiškia. Jos parodo tik kokias kandidatus stato viena, ar kita grupė. Tas jau buvo žinoma ir prieš tai.

Tikrieji rinkimai ateis apie pavasarį. Jie tai turėtų lemiančios reikšmės, jei viskas but atlikta, pagal taisykles. Prie esamos tvarkos, kai pati pildoma taryba gali pripažinti ar nepripažinti balsų ir kai pats prezidentas skiria tokius balsų skaitytojus, kokię jam patinka, tai ir patys rinkimai atrodo panašūs greičiau į komediją.

Mes dar gerai atsimenam kas įvyko pereitą kartą. SLA. seime Chicagoje, kontrolės komisijos pirmininkas J. Grinius savo raporte aiškiai pabrėžė, jog balsavimuose dalyvavo neegzistuojančios kuopos; kitos balsavo po du kartus, trečios kokių ten stebuklu prisikėlė iš numirusių tiktai balsavimų dienų. Kuomet visą balsavimo ir rinkimų mašineriją kontroliuoja pati pildoma taryba, tai nieko nebut nuostabaus, jei plebiscitai parodytų 99 ir pusę nuosimčio jų naudai.

Lietuvos Piliečių Komitetas

Šiam šeštadieny ir sekmadieny Chicagoj įvyksta Lietuvos piliečių, pabėgusių po bolševikų invazijos, nepaprastas susirinkimas, kuriame bus bandoma suorganizuoti politinį komitetą. Sulipdymui šio kuno daugiausia pastangų yra įdėjęs Dr. P. Vileišis. Tiesioginiu komiteto uždaviniu bus rūpintis Lietuvos reikalais ir kiek galima skleisti to krašto žmonių nepakeičiamą nusistatymą buti nepriklausomais.

Į komitetą žada įeiti visų srovių atstovai. Prez. A. Smetona bus jo autoritetingu globėju ir bendradarbiu. Pradžioj teks pasirūpinti gauti šio, tokį pripažinimą iš Washingtono. Gavus tą, komitetas galės drąsiau kalbėti ir reikšti Lietuvos žmonių pageidavimą.

Laikui Bėgant Ir Mašina Nusidevi

Kaip gali Hitleris pralaimėti šį karą? Taip, kaip kaižeris pralaimėjo praeitą: nuvargstant, išsėmiant jėgoms ir tt. Trys keturi, ar penki metai karo atsiliepa ne tik į civilius gyventojus, bet ir į kareivius. Praeis dar viena žiema ir Hitlerio divizijos, kurios dabar stovi Rusijoje, nuo šiaurės jūros iki Juodųjų, atrodys visai kitaip, negu užpereitą vasarą, kai jos žygiavo į Belgiją, Holandiją ir Prancūziją. Juk laikui bėgant ir mašinos nusidevi, o žmonės juk nėra mašinos.

Asies priešai šiuo žvilgsniu yra geresnėj padėtyje. Jie turi daugiau rezervų; daugiau maisto ir visokios medžiagos. Amerikos įstojimas į karą atidarė kovojantiems prieš Hitlerį neįsėmiamus šaltinius amunicijos, orlaivių, tankų. Amerikos laivynas Atlantiško vandenyne sutvirtino blokadą ir už-

rišo dar kietesnę kilpą ant Vokietijos kaklo. Kaip pastaroji nesokinetų, kaip nesidraskytų, pasiluosuoti iš jos negalės.

Iš To Viso Miliono Tikrai Tiek...

Su pasididžiavimu mes kartojam statistikas. Jų lietuvių Amerikoje yra vienas, apvalas milijonas. Tai masė žmonių, kurios nėsutalpintum visam Pittsburgo mieste, o tas miestas ir šioj šaly skaitosi nemažas. Tačiau niekam dar nepasisekė apskaitliuoti kiek rastusi tokių lietuvių, kurie dalyvauja viešam mūsų gyvenime, atlieka ką nors gero tautiniam ir kultūriniam judėjime ir bando pagelbėti Lietuvai. Ar butų bent dešimtas nuosimtis? Jeigu jus manot, kad taip, tai esate didelis optimistas.

Simto tukstančių veiklių gyvų lietuvių sunku but surasti. Jei tiek turėtumet, tai dar pusė bėdos. Su jais galima but atlikti milžiniškus darbus. Jei to nėra, tas reiškia, kad truksta visuomeniškų darbininkų. Todėl, ar nevertėtų tai mažumai bandyti patraukti savo plūšėj didžiumą ir įtikinti, jog buvimas aktyviu lietuviu atnes garbę ne tik jam, bet ir visai mūsų tautinei grupei? Jei Maskvos bolševikų misionieriai sugebėjo patraukti savo pusėn tulą nuosimti prie kvailiausių idejos, kodėl mes negalėtumem pritraukti savųjų prie gražios, kilnios ir naudingos? Apsimokėtų pabandyti.

A P Ž V A L G A

BRAZILIJOS LIETUVIAI PASILIKO BE LAIKRAŠČIO

Vienas mūsų tautietis parašė iš Brazilijos laiška, kuriame nusiskundžia, jog prieš porą mėnesių uždarius visus svetimos kalbos išeinančius laikraščius, lietuvių paliko be savo spaudos. Esą, labai nuobodu ir nesmagu, kai nežinai kas dedasi savųjų tarpe ir nieko neišgirsti apie Lietuvą.

Brazilija, nors skaitosi demokratine respublika, bet savo piliečius pusėtinai varžo. Brazilijos lietuvių laikosi lojaliu link savo valdžios. Nežiurint į tai, jų tautinis ir kultūrinis veikimas labai suvaržytas.

NUO ŽODŽIŲ PRIE DARBŲ

Jei norime, kad kiti atkreiptų į mus dėmesį, turime pasirodyti darbais. Kiekvieno lietuviu namuose privalo buti apsaugos bonas. Mokyklose paravinėjami apsaugos ženkleliai. Tegul jusų vaikučiai nusiperka ir pradeda taupinti tuos ženklelius.

Lietuvius krautuvninkas privalo skleisti juos savo kostumieriams. Pašto įstaigoj ženklelių gausite kiek tik norit. Mūsų moterys gali dalyvauti Amerikos Raudonojo Kryžiaus veikime. Demokratiinio fronto kareiviams yra reikalinga visokiariopa pagelba. Bendroje kovoje už laisvę dalyvaukim visi, be išimties.

APIE DR. K. PAKŠTO KNYGĄ, KURI SUKĖLĖ DISKUSIJŲ

Daugelis rašte mokintų vyrų laukė Dr. K. Pakšto pasirodymo su savo Lietuvių Kultūros Institutu. Ir kai tik išėjo anglų kalboj jo knyga — "The Lithuanian Situation", — tai vieni emė ją į rankas, jėskodami progos pakritikuoti, kiti — kuom nors pasigirti.

Mes, žinoma, nepriklausom nei prie vienos, nei prie kitos grupės. Besirengiant ją peržiūrėti, atėjo privatiška žinia, jog instituto globėjai patys nepatenkinti knygos turiniu ir norėtų ją šen bei ten patalsyti. Bet kur tu pagausi žvirblį, kuomet jis išskrido iš klėtkos! Taip dalykas ir pasliko, neišskiroj padety.

LENKŲ ARMIIJA SOVIETŲ RUSIJOJ

Pradėtoji organizuoti lenkų armija Rusijoje, iš pirmiau paimtų nelaisvių, sutiko šiolekių tokių kliučių. Bolševikų vadovybė pradžioj buvo pažadėjusi lenkams pilną laisvę, bet vėliau pakėtusi savo nusistatymą ir emė spirtis, kad lenkiškos dalys sudarytų tik atskirus korpusus, bet po bolševikų kontrole.

Su tuom lenkai nesutiko ir pradėjo trauktis arčiau Kaukazo, kad prisijungus prie anglių. Išėinąs Londone lenkų laikraštis "Slowo", redaguojamas Mackevičiaus, del to labai karčiai išmetinėja bolševikams.

CONNECTICUT — ISRADEJŲ VALSTIJA

Palyginus su kitomis valstijomis — Connecticut, proporcionaliai gyventojų skaičiui, patiekė daugiausia išradėjų. Čia gimė 1814 metais Samuel Colt, revolverio išradėjas; Elias Howe sugalvojo siuvamą mašiną; Linus Yale padirbo visai naujos rūšies užraktą (spyną); Dr. Apollo Kinsley pirmas pasigamino garinį automobilį. Mechaniškas piano pradėtas išdirbinėti Meridan, Conn.

Ir taip but galima priskaičiuoti daugybę vardų, kurie atsižymėjo jei ne vienoj, tai kitoj srity. Gal del to Amerikos apsiginklavime Conn. valstija užima tokią svarbią vietą.

Kiek Kuri Šalis Turėjo Nuostolių Kareiviams Pereitam Kare

Pasiremiant oficialėm statistikom, pereitam kare abidvų pusė neteko 8,163,500 užmestų kareivių; 20,203,653 sužeistais. Pinigų išleista 186 bilionai dolerių. Nuostoliai žmonėmis atskirom šalim yra tokie:

Šalis	Užmestų	Sužeistų
Anglija	873,980	2,525,927
Amerika	123,547	231,722
Prancūzija	1,385,900	3,000,000
Vokietija	1,718,216	4,350,120
Rusija	1,700,000	2,500,000
Italija	496,921	949,576
Austrija	800,000	1,211,000
Belgija	20,000	60,000

Pereitam kare smarkiausiai

Naujus Metus Pradėjus

Kas Reikalinga Daryti Šiam Lemiančiam Momente?

Nauji metai mums turi reikšti daugiau, negu permainymų skaitlinės ir kalendoriaus. Jie yra pradžia naujo periodo mūsų gyvenime ir jo įvairiuose apsiereikimuose. Pradžia naujų pastangų ir užsimojimų pagerinti savo ir savo tautiečių būvį; pakilti trupučiuką aukščiau, negu iki šiam laikui buvom.

Yra šimtai ir tukstančiai lietuvių su visuomeniška siela, kurie trūsiasis ir pasiaukauja del labo kitų; kurie palaiiko draugijas, organizacijas ir visokias kultūrinės įstaigas. Jiems nauji metai atidarė platesnius horizontus toliau siekti prie užbriestų tikslų ir didesnių laimėjimų.

Kokie gi yra mūsų sandariečių siekliai? Šiais, 1942 metais, pareigos pačios užkrin ta ant mūsų ir jų įeškoti nereikia. Mes esame įtraukti į kovą už už savo naujos tėvynės laisvę ir joj privalom dalyvauti su viskuom ką tik turim. Tai mūsų didžiausias šio momento uždavinys. Kas su ginklu rankoje, kas pirkdamas apsaugos bonusus, kas dirbdami prie varstoto — kiek

laikėsi Prancūzija, paskiau Belgija. Šiam kare jos pirmutinės pabėgo iš mušio lauko ir tuo budu sutepė savo garbę. Vokiečių nuostoliai iki perreitos vasaros buvo nežymus, bet dabar jie pradeda lipti aukštyn.

kvienas galim prisėti prie apgynimo šios šalies.

Toliau seka kiti uždaviniai. Mes negalim neatjausti savo senos tėvynės — Lietuvos skaudaus likimo, po nazių okupacija. Toji okupacija turi žlugti ir Lietuva privalo vėl tapti nepriklausoma valstybe. Demokratinis pasaulis juk ir kovoja už tai, kad panaikinti vergiją, kad atsteigti laisvę.

Bet didesnieji uždaviniai bus lengviau atlikti, jei mes neužmiršim mažesnių. Kasdieninės pareigos, reikalauja tokios pat, o gal dar didesnės atydos, negu pirmiau. Mūsų socialis gyvenimas negali suirti; mūsų organizacijos neprivalo sustoti veikusios, nes taip atsitikus, susilpnėtų mūsų pajėgos kovai už laisvę. Amerikos lietuvių iševija turi dar sparčiau susiorganizuoti, sustvirtinti konstruktyviems darbams. Niekas kitas neatliks to už mus; tą mes padarykim patys.

Daugelis mūsų dar atsimenam, jog Sandara užgimė laike pereitos pasaulinės audros. Jos atsiradimas buvo nepripuolamas. Neramiais laikais, pavojaus metu, žmonės instinktyviai glaudžiasi į kruvą ir bendromis jėgomis bando užtikrinti apsaugą. Dabar užėjo kita audra ir vėl mes privalom glaustis viens prie kito, surisdami savo likimą.

Tie mūsų tautiečiai, kurie buvo pasitraukę iš organizatyvio gyvenimo ir visuomeniškos dirvos privalėtų grįžti į ją ir savo patyrimą, savo pajėgas šeiminkės, nei namų, nei sa-

reikalams. Aišku kiekvienam, jog tik sujungtomis spēkėmis mes sugebėsim vykinti tuos nepaprastus uždavinius, kurie mums atitenka.

Sandara nuo pat savo užgimimo gynė demokratinis principus, žmogaus laisvę ir suvienytų Valstijų konstitucija buv. jos kelrodžiū. Ji tokia pasiliks ir ateityje. Kiekvienas susipratęs lietuvis daug daugiau pasitarnautų sau ir kitiems budamas jos nariu ir rėmėju.

Jeigu del tam tikrų aplinkybių, jus negalit prisidėti prie mūsų, tai tapkime dalimi, kurios nors kitos centralinės organizacijos, kurios tikslai ir siekliai reiškia ištikimybę šios šalies demokratinėi tvarkai. Ką jus nepasirinktumet, bet nestovėkit nuošaliai nuo didelių darbų ir žygių, kurie bus atliekami šiuose, 1942 metuose. — M. V.

Visi Nukentėjo

Vyras mato sapne lapas, persų avinukus, zuikius be odos. Gyvunai pasakoja jam: "Žiūrėk, mus apiplėšė, kad tavo žmona turėtų žieminius kailinius..."

"Ne jus vieni nukentėjot! Man irgi nuplėšė kailį..." — atsako vyras.

Geras Patarimas

— Kaip greičiau galėčiau patekti į apskričio ligoninę? — Sok po bėgančiu automobiliu ir kaip matai busi ligoninėj.

LIETUVIŲ DAINOS IR MUZIKOS ŠVENTĖ

Sandaros

Metinis

Koncertas

Įvyks Sekmadieny Vasario-Febr. 1, 1942

CHICAGOS LIETUVIU AUDITORIJOJ

3133 So. Halsted Street

Chicago, Illinois

Vaidinimas, Chorai, Solistai ir Kitokie Margumynai. Dalyvauja Geriausios Lietuvių Meno Pajėgos. Visi kviečiami Atsilankyti; Visi Prašomi Dalyvauti.

PO KONCERTO — ŠOKIAI

Pradžia 5:30 val. Vakare

Įžanga 50 centų ir \$1.00

Lietuviai Amerikoje

Ne Laikas Ginčytis Apie Tai Kas Valdys Busima Lietuvos Valstybę

Kol Meška Nenušauta, Kailiu Nesidalinkim

Kaikurios grupės šandie at rodo daugiau susirūpinusios busimos Lietuvos valdymu, negu pačios nepriklausomybės atstatymu. Gal but del to, kad tušti plepėjimai ir priekabių įeskėjimai yra lengvesnis dalykas, negu pati kova už tautos laisvę. Tuli laikraščiai su didžiausiu įsismaginimu atakuoja p. Smetoną, veda didžiausias polemikas tais klausimais, kurie jau mirę ir palaidoti. Kam tas reikalinga? Kokia iš to nauda? Tai tik visuomeniškų tinginių ir mulkingų sportas.

Kas valdys busimą Lietuvą, apie tai peranksti kalbėti. Dėkime dabar visas pastangas, kad demokratinis frontas laimėtų ir sykiu su kitomis tautomis, kad but paliuosuota ir lietuvių tauta. Tai yra mūsų pirmutinis ir patį svarbiausias uždavinys. Apie valdžią, pakalbėsime vėliau. Kol meška nenušauta, neapsimoka dalintis kailiu.

Ateis laikas ir Lietuvos žmonės laisvu balsavimu išrinktą seimą, tas sudarys vyriausybę. Dalykas, rodo, labai aiškus. Bet tuli elementai, gyvenę visą laiką triukšmavimais ir dabar norėdami žvejoti drumstame vandenyje, tyčia kelia argelius ir tuomi bando atstruktų svarbesnių tikslų atsiėkimą. Į juos mums neapsimoka kreipti domės. Tokie žmonės istorijos nesukuria.

— K. Buivydas.

Mes Tikėjomes Iš Jo Trupučiuo Daugiau

J. Januška Pateko į Blogą Kompaniją — Babilonijos Bokštą.

Kai iš Europos pasiekė šią šalį J. Januška, vienas socialistų vadų Lietuvoje, mes manėm, kad jis įneš kà nors naujo į mūsų gyvenimą ir sustiprins politinę akciją Lietuvos atvadavimui. Tuom tarpu patekęs į Brooklyną, jis atsidurė tokioj kompanijoj, kuri nutraukė jį į politinį džiazą, arba net burleską. Neužilgo ir patį p. Janušis pradėjo rašinėti apie moteriškus pridurkus.

“Naujojoj Gadynėj” jie emė užpildinėti prez. A. Smetoną, liepdamas jam pasekti lenkų demokratijos pavyzdį ir kaip Moscicki rezignuoti nuo savo titulo. Keista, kad socialistai, kurie to titulo nepripažįsta, dabar reikalauja, kad p. Smetona nuo jo atsiskųtų. Čia jie patys save pagausa už liežiuvio.

Vienoje vietoje p. J. Januška sako:

“Užulėnio Antanas to nesupranta, o prie jo prisiplakę Chodokauskaičių pridurkai jį perša laisviems lietuviams į ‘vadás’. Užsimiršate, vyrai!” Perskaičius tą visą jo straipsnį, gauni įspūdžio, jog rašytojo galvosenoj reiškiasi pušėtinias nenormalumas. Jeigu

šiuo momentu, p. Januška nieko kito nemato, o tik Chodokauskaičių pridurkus, tai jo vaizduotė nėra tvarkoj. O gal jis tik bando prisitaikinti prie savo kompanijonų Brooklyne? Pagyvensim, pamatysim.

— Brooklynietis.

LINKĖJIMAI PRISIŪSTI TELEGRAMA

Lietuvos atstovas Vašingtone šiomis dienomis padarę vyriausybei ir spaudai svarbius pareiškimus. Šia proga Lietuvos Pasiuntinybė visiems Lietuvos draugams ir piliečiams linki reikšmingo laimėjimo Naujais Metais. — Žadeikis.

BINGHAMTON, N. Y.

SLA. 50 Kuopos Nominacijų Balsavimų Daviniai ir kitos Žinutės

Gruodžio 2 dieną š. m. Lietuvių salėj įvyko SLA. 50 kp. priešmetinis susirinkimas, kuriame buvo išrinkta kuopos valdyba ir nominuota pildoma taryba. Rezultatai sekanti:

- Į Prezidentą:**
 - F. Bagočius 23
 - V. Laukaitis 04
- Į Vice-Prezidentą:**
 - J. Mažukna 13
 - K. Jurgelionis 02
- Į Sekretorių:**
 - Dr. M. J. Vinikas 26
 - Miliauskas 04
- Į Išdininą:**
 - K. Gugis 22
 - J. Bačiūnas 02
- Į Izdo Globėjus:**
 - S. Mockus 12
 - E. Mikužiūtė 24
 - J. Brazauskas 02
- Į Doktorą Kvotėją:**
 - Dr. S. Biežis 22
 - Dr. Stanislovaitis 02
 - Dr. Baltrušaitienė 03

Virš minėtas susirinkimas, nors atvirutėmis buvo šauktas, bet narių mažai atsilankė. Gaila, kad nariai neatsilanko į tokius svarbius susirinkimus, kada yra balsuojama centro viršininkai ir renkama kuopos valdyba.

SLA. 50 kuopos valdyba išrinkta 1942 metams: pirm. J. Morkunas, vice-pirm. A. Lėpa, protokolų rašt. P. Balčikonis, finansų rašt. J. M. Bučinskas, izd. A. Jakševičius, izdo grobėjais J. Masilionis ir A. Kaminskas.

Ruoškimės Prie Metinio Sandaros Koncerto Vasario 1 Dieną

Tai Bus Lietuvių Dainos ir Muzikos Šventė

Po Naujų Metų kita mūsų šventė bus sekmadienį, vasario 1 dieną. Ji nesirš su saule, su dienos trumpėjimu ar ištiesimu, bet su lietuviška daina ir muzika. Ją mes pagerbsime, pasidžiaugsime ir sykiu patys pasilinksminsime.

Vasario 1 dieną ruošiamas Sandaros metinis koncertas, kurio programą išpildys geriausios mūsų meno pajėgos. Jame pamatysit ir išgirsit daug ko naujo ir gražaus. Visi Chicagos lietuviai kviečiami rengtis prie jo ir iškalno nusitarti jame dalyvauti. Tai bus mūsų visų lietuviška šventė. — Alfa.

Liudi Senasai Kaunas Nazių Okupacijoje

Tikrai Remtinas Sumanymas

Jie Yra Užsimoję Atlikti Ši Garbingą Darbą

Dariaus-Girėno Paminklui Aukos ir Komiteto Veikla

Pateikiame gautų aukų dvidešimtą paskelbimą sulig 1 d. gruodžio, 1941 m. Pinigai prisiųsti Fondo Komiteto izdininkei p. J. Spurgai.

Nuo Lietuvių Neprigulmingo Klubo, Central Brooklyn, N. Y., surinko ir prisiuntė izdinininkas: J. Anuma, aukojė po 50c.; J. Anuma, Aleksiejus M. Sabulis, V. Pivarunas, F. Almenas, Smulkių \$2.50; kartu \$5.00.

Moterių Klubas, Brooklyn, N. Y., dar už pikniko tikietus sumokėjo Miss Sasna, \$2.45. Bronius Menderis, per S. Masilų, brooklynietį aukojė \$1. Baltramiejus Sitko, iš Seattle, Wash., prisiuntė aukų \$1.00. Viso bendrai gauta \$9.45. B. Sitko rašo:

“Patėmijau laikraščiuose juosų brangų ir garbingą darbą, statyti paminklą mūsų didvyrių atminčiai Dariui ir Girėnui. Prisidėdamas su maža auka linkiu jums geriausios

pasekmės užbriežtam darbe. Malonu yra skaityti laikraščiuose kaip rytinėse Valstybėse mūsų broliai ir sesės darbuojasi tautos labui. Pas mus tolimuose vakaruose nieko panašaus nesimato. Jaučiamės, gyvenimo dienos baigiasi. O mūsų išauklėti vaikai su tėvais nedraugauja, priežastis bus tame, kad neturėjome inteligentų, kas patrauktų juos prie savųjų. Seattle, Wash., yra D. L. K. Gedimino pašalpinė draugija neblogai stovinti pinigiskai, bet narių nedaug yra, o mūsų jaunimas nesiraso prie šios draugijos ir tuomatosi nelgas jos gyvavimas. Taigi, rytinių Valstijų lietuviai veikite ir kelkite upą mūsų tautos labui ktom tik galima.”

Už aukščiau pažymėtas aukas ir linkėjimus visiems nuosirdžiai dėkojame.

Aukų duosumas šiūom laikotarpiu kiek sumažėjo. Kamę priežastis, nežinome. Gal del tam tikrų staigmenų, ar stokos agitacijos. Mat, dabar yra įsisteigę ir daugiau fondų, kuriuos visomenė jaučia reikalą parėmti — tai labai kilnu. Bet nepamiršite ir pir-

mesnio pradėto svarbaus darbo. Su šia suma — \$1,722.83, kuri yra surinkta paminklo funde neįmanoma atsiekti galutinio tikslo, reikia daugiau kapitalo. Nusverti paminklo kainą bus galima tikriausiai sužinoti pagaminus jo projektą, nuskyrus medžiagą ir pastatymo išlaidas. Iki šiol duoti sumanymai ar patarimai neišriša galutinės prekės klausimo.

Taigi, atsišaukiame į visus šio kilnaus reikalą pritarėjus, draugijas, kuopas ir pavieniūs asmenis parėmti pinigiskai sulig ištekliaus. Aukas prašome teikti čekiais ar Money DARIUS - GIRĖNAS MONUMENT FUND ir siųskite komiteto izdininkei, Mr. John Spurga, Port Jefferson Station, Long Island, N. Y. Izdinininkas prisiųs kvitą aukų siuntėjui, o jei kuris asmuo aukuos stambesnę sumą ir pažymės savo adresą, tai irgi gaus kvitą. Surinktos aukos nuo 50c. ir aukščiau skelbiamos laikraščiuose.

Nemalonu yra pranešti liudną įvykį: vienas iš mūsų komiteto veikėjų ir izdo globėjas Jurgis Karpus, mirė gruodžio

džio 20 d. š. m., savo namuose 513 Cleveland St., Brooklyn, N. Y. Palaidotas šv. Jono kapinėse. Lai mūsų darbuotojas amžinai ilsisi šios šalies žemelėj.

Ruošiamos žingėdžios prakalbos, su dainų programa. Svarbiais klausimais, butent: Pažinkime savo tautos istoriją ir gerbkime mūsų didvyrius. Ar mūsų gimtinė Lietuva po šios didžios katastrofos taps nepriklausoma? Pastatykim paminklą mūsų didvyriam Dariui ir Girėnui tinkamoj vietoj ir nusprėskim jo vertybę.

Visa tai bus aiškinama ruošiamose prakalbose. Kalbės kelių vietinių laikraščių redaktoriai, butent Juozas Tysliava, J. V. Stilsonas, Juozas B. Laučka ir atstovas nuo Tėvynės. Taipgi kalbės žymus veikėjai: Columbijos Universiteto lietuvių kalbos dėstyto profesorius Dr. J. Rimavičius, ir daug pasidarbavęs lietuviams išgavime Lituania Aikštės, Councilmanas Anthony J. DiGiovanna. Paminklo Fondo nariai adv. Briedis ir kiti.

Meno programoj dalyvaus: Lione Juodytė, pasižymėjus muzikoje dainuos solo ir gros gitarą.

Violeta Tamkiutė, muzikos mokytoja ir žinoma Brooklynio lietuvių solistė — dainuos solo. Šis vakaras dar bus didelė reikšmė pasirodyme miestot parengimams gausia publi-

TALBOT 5208

MARTIN WALULIS KAILININKAS

BRANGIŲ KAILIUKŲ Darom Pagal Užsakymą Senus Perdirbam Pagal NAUJAUSIĄ MADĄ

1854 Dorchester Avenue Dorchester, Mass.

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija.

Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

Tel. YARds 1546

ka remiančia paminklo reikala. Taigi, visas ir visus šio darbo remėjus, draugus ir prietelius nuosirdžiai kviečiame atsilankyti. Įzanga 10c. Prakalbos bus penktadienį, Sausio-Jan. 9 d., 1942, Grand Paradiše didžiojoj salėj, 318 Grand St., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val. vakare.

Paminklo Fondo Komitetas: Adv. Steponas Briedis, J. Spurga, W. Shabunas, J. Salties, A. Gudonis, J. Kairys.

— Korp. J. S.

Barber Shop

— Atrodo, jog aš esu tamsią pirmiau skutęs.

— Tur but ne. Tie ruožai veide yra nuo pirmojo pasaulinio karo.

Karas Paveikė Ir į Garnius

Pirmą syk iš Europos į Pietų Afriką atskrido juodi garniai. Mokslinkinai aiškina, jog karas taip išgasdino garnius, kad jų plunksnų spalva staiga pasikeitė.

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.

MANDAGUS PATARNAVIMAS.

P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

Englewood 5883-5840

P. CONRAD FOTOGRAFAS

420 WEST 63RD STREET Dar gražiau, moderniškiu įrengta.

Phone Boulevard 7258

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

MONARCH

Wine and Liquor Store

John Gaubas, Sav.

3529 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

J. HERTMANAVIČIUS

Insurance — Notary Public

Apdraudžia namus, rakanus, biznius, langus, automo bilius ir tt.

Padaro Kontraktus, Mortgicūs, Leasus ir tt.

840 W. 33rd Street

Chicago, Illinois

Phone Yards 4789

Phone Virginia 9493

Moterims Trečiądienį

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim.

Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos

ELEKTRIKINIS GYDYMAS

Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo

apvalinimą, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.

1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.

A. F. CZESNA, Savininkas

Užtikrinkite Šios Šalies Laisvę ...

PIRKDAMI U. S. DEFENSE BONUS

— P A S —

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

BEN J. KAZANAUSKAS, SEKRETORIUS

TAUPTYTOJAMS

MOKAME

3 1/2% DIVIDENDUS

DAROM 1-MUS

MORGICIUS LENGVOM

SĄLYGOM

TURTAS VIRŠ \$1,100,000.00

2202 West Cermak Road

TELEFONAS CANAL 8887

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

No. 1 — January 2, 1942

VOLUME XII

Support Al. G. Kumskis for Sanitary District Trustee.

Lithuanian people of Chicago are happy to know that many prominent public officials have pledged their aid in securing for Al. G. Kumskis, president Lithuanian Democratic League of Cook County, and South Side District Representative for The Chicago Park District a place on the regular Democratic ticket for the 1942 election.

Resolutions requesting consideration for the above were sent to Mayor Edward J. Kelly, and P. A. Nash Chairman Cook County Democratic Commission. Prompt responses were received that every possible consideration will be given to Mr. Kumskis, when the slate making committee meets.

The Organizing Committee with Judge John T. Zuris, R. A. VaSalle Ass't Corporation council, Norbert Tumavick Cicero Prosecutor, Bruno Smardack Sec'y to Postmaster and Joseph Kaminskas Sec'y Lithuanian Demo. League announce that amongst public officials who have already indicated their support and interest in placing a Lithuanian in the first major office included County Clerk Michael J. Flynn, Robert Dunham president Chicago Park District, James Whalen Sanitary Dis-

trict Trustee, Frank Zintak 12th Ward Democratic Committeemen, Coroner Al. Brodie, Ald. Joseph Rostenkawski, Paul Collianj Sanitary District Trustee, Congressman A. Maciejewski, Victor Schlaeger Clerk Superior Court, Judge John C. Lewe, Geo. T. Donoghue Superintendent Chicago Park District, Edward Kaindl Recorder of Deeds, Thomas Byrenes Sanitary District Trustee, and Victor Sholis Director of Clear Channel Radio System. The Committee also reports that the names of other prominent leaders sympathetic with this movement will be announced later.

First Seal Purchaser

President Roosevelt, the nation's first purchaser of Christmas seals of the National Tuberculosis association, buys his seals from Steven Dohanos, the artist who created this year's seal.

TMD. REIKALAI

Tėvynės Mylėtojų D-jos Kaip ir Metinė Atskaita

Kas Atlikta ir Ko Dar Trūksta

Per praėjusius 1941 metus TMD. turėjo geresnes pasekmes. Atgijo dvi kuopos — New Yorke 30 kuopa ir Clinton, Ind. 53 kuopa. Gauta naujų narių kuopose ir pavienių. Didesnį veikimą parodė TMD. Toronto, Kanadoje kuopa. Taipgi ją pasekė Detroito, Baltimorė ir Racine.

Nariai gavo knygą "Alpis" 288 puslapių į laiką, nes visoms užsimokėjusioms kuopoms ir pavieniams nariams, prieš Kalėdas knygos išsiuntinėtos.

Daugiau pasidavė ir pirmiau išleistų TMD. Knygų. Turime pažymėti ir tai, kad Chicagoje abidvi TMD. kuopos — 22 ir 27, merdėja.

Brangus Chicago's tėvynainiai! Prašau jus širdingai, varde TMD. sušaukti kuopos susirinkimus, išrinkti iš narių užvilktus mokesčius ir siųskite į Centrą. Dar yra likusių pereinusių 1941 m. teikiamų nariams knygų "Alpis". Reikalaukite, kiek reikia tiek prisiusių. Ypač Chicagoje neturėtų būti apsilėidimo, nes turite organą "Sandarą" ir randaš daug lietuvių, kurie mielai noru sutiks buti nariais, jei atsiras, kas pradėtų rūpintis sustiprinime viršminėtų

kuopų. Waterbury TMD. 5 kuopa taip pat prašoma imtis be atidėliojimo sušaukti kuopos susirinkimą ir rinkti užsilvikušias iš narių duokles. Kaip bus gauti į Centrą iš tamstų narių sumokėti pinigai, taip greitai 5 kps. nariams pasiūsiu knygas.

Greitu laiku bus paskelbta Sandaroje iš 1941 m. pilna atskaita. Dar skiriu dvi savaites laiką del kuopų, kurios yra užsilikę su mokesčiais. Manau, kad visos kuopos mano prašymą išpildys, tai yra, išrinks iš narių mokesčius ir prisius į Centrą.

Daug yra paduota per kuopas gerų sumanymų, patarimų del veikimo šiais 1942 metais. Vėliau bus Sandaroj patalpinta. Prašau visų TMD. kuopų šiam sausio mėnesy sušaukti kuopų metinius susirinkimus, išrinkti naujas valdybas, užsimokėti narius mokesčius. Nariai taip pat ir šiais 1942 metais gaus po didelę, įdomią ir svarbią knygą.

Parodykime šiais metais dar didesnį gyvumą, daugiau visi dirbkime del gerovės mūsų numylėtos motinos organizacijos — Tėvynės Mylėtojų Draugijos.

Linkiu kaip kuopų valdyboms, taip ir kiekvienam TMD. nariui geriausios sveikatos ir laimės šiais 1942 metais.

TMD. Sekr. ir Knygius, —M. Kasparaitis, 1827 Linden Ave. Racine, Wis.

Gražina

A. MICKEVICIUS

POEMA IS LIETUVIŲ KOVOS SU KRYŽIUOČIAIS

PAAIŠKINIMAS — šioj istorinėj poemoj, aprašyta Naugarduko kunigaikščio Liutovaro slapto susitarimas su kryžiuočiais eiti prieš Vytautą. Bet visus tuos planus sugadino drašioji Gražina.

Pereitoj savaitėj buvo aprašyta, kaip kryžiuočių pasiuntiniai atvyko į Liutovaro pilį ir davė jam ženklą, jog žygis prieš Vytautą jau paruošta. Liutovaras pasisaukęs seną karžygi ir patarėją Rimvydą įsako kas reikia daryti.

II

Skubiai nuo lango Liutovaras grįžta,
Rimvydai liepia duris užtrenkti;
Sėdas, sakyti ką tai pasirįžta
Ir šaltu juoku veidmainybę dengti.

"Juk man iš Vilniaus atvežiai Rimvyde,
Sakei, jog musų Vytautas širdingas,
Skirs mane buti kunigaikščiu Lydos
Ir žmonos mano pasogas turtingas,
Kaip nuosavybę ir valdymui darnui
Paves Liutovarui, kaip savo tarnui."
"Tas tiesa, kunigaikšti" — taria Rimvydas.
"Taigi mes eisim dovanų ieškoti...
Te bus iškeltas Liutovaro skydas;
Pilyje laužai turi suliepsnoti!
O kur trubočiai? Tegul jie nesnaudžia!
Tegul į miestą kuogreičiausiai joja,
Į visas puses trimitais sugaudžia
Ir skelbti žinią per nakt nesustoja,
Kol nepažadins karį paskutinį.
Te šarvais savo krutinę apdengia,
Prie šono kardą prisega plieninį;
Maisto žmonėms ir arkliams tepirengia;
Kiekvienam vyrui žmoną tegamina
Valgį nuo ryto iki sutemimo;
Jei žirgas lankoj, tegul sugražina.
Paliuobia ir žygiui daug abrako ima,
O kaip tik saulė sužibės rytuose,
Spinduliai pirmi kris Mindaugo kalne,
Laukit manęs jus prie Lydos, laukuose.
Susirikiavę ir kiekvienas balne."

Taip kunigaikštis kalbėjo, Nors mintis
Tik pasiruošimą kelionei paleičia;
Bet kam nakties laiku jis sukruoto rengtis?
Del ko taip rustybė jo veidą nušviečia?
Nors bekalbėdams žodžius greitai bėrė;
Žodžiai kits kit, prisivynt nestengė,
Bet, rodės, lupas tik pusiau pravėrė,
Kičko ištarti, atidengti vengė.
Toks užslėpimas blogą pranašauja,
Ir balsas minčiai ramiai netarnauja.

Valdovas nutilo; rodosi jis laukty
Kad ir Rimvydas, įsakymus gavęs,
Tuojaus juos pildant, klusniai pasitrauktų.
Bet tyli Rimvydas, kraštui atsidadęs,
Iš to ką matė ir dabar girdejoj,
Sunkų dalyką lengvai jis atspėjo.

Ką gal daryti? Kunigaikštis jaunas,
Mažai teklus, ką kiti jam taria;
Ir atsargumų į galvą nekraunaš,
Jo vieno mintis nulėmimuos sveria.
Kliutys jo nevaržo, jei ką užsimoja
Ir senesniųjų žodžio neatboja.
Bet gi Kimvydas, valdovo taryba
Ricerius garsus lietuvių tautoje,
Pareigų savo jis peržengtų rybą,
Nieko nesakydams rimties valandoje.
Kalbėti, ar ne? Mintis pusiau skyla,
Pradžioj abejoja, bet paskiau prabyla:
"Pone, jei tavo norai kūrion pusėn slenka,
Niekad žmonių, ar arklių trukt negali;
Parodyk tik kelią; visas jėgas surinke,
Seksim tave nors į tolimą šalį.
Ir paskutinis nebus čia Rivydas,
Bet viešpatie, mus pažiuros skirias,
Link aklo siekimo, kur veda pavydas,
Kuriam nepritarų valdovys patyres.
Juk ir tavo tėvas gerbė savo vardą,
Gilia minčia svarstė kas ateitį lieti;
Vienok iškeldams sutartinį kardą,
Pirma tarybon gudrias galvas kyjetė.
Tuomet su laisva nuomone prie stalo,
Aš ką manydams, pasakyt galėjau;
Todėl atleiskit, jei prie amžiaus galo,
Dabar ištarsiu, ką sakt norėjau.
Ilgai gyvenęs, savo žilam plauke
Velku aš laiko ir nuotikių kruvą,
Daug sykių koviaus žiaurais karo lauke,
Gindamas pilį ir pačią Lietuvą.

Jei yra tiesa, kad į Lydą trauki,
Tau pagal teisę priklausomą dalį,
Ir iš to žygio naujos šlovės lauki,
Pavedant gaisrui, sunaikinimui šalį —
Tu manai rasti ten grobį nemenką,
Žmonėms gi skurdas ir vergija tenka.

Didysis Pasirengimas Ir Plačioji Parama

Lietuvių Draugijos ir Šaltimiero Šurum Burum

Su naujųjų metų pradžia prasidėjo ir naujasis darbas, naujieji žingsniai į ateitį. Vienų svarbiausiųjų šių metų įvykių bus ruošiamasis penktasis metinis šaltimiero Šurum Burum parengimas, kuris įvyks šių metų, balandžio 12tą dieną, Atvelykio sekmadienį, Ashland Boulevard Auditorijoje.

Šaltimiero Radio Artistai jau pradėjo įtemptą pasiruošimą šio Šurum Burum programai, kuri šimet bus dar įvairesnė ir įdomesnė. Tačiau kiekvienas parengimas tik tada tėra ir tegali buti pasekmingas, kai plačioji visuomenė jį nuoširdžiai paremia.

Todėl šandie mes ir kreipiamės ypač į organizuotąją lietuvių visuomenę, į įvairia-

sias organizacijas, kurioms per pereinčius metus šaltimieras per savo radio valandą taip daug pagelbėjo, garsindamas jų pramogas ir parengimus. Štai keletas draugijų, kurių prisidėjimas prie metinio Šurum Burum šaltimieras tikisi susilaukti:

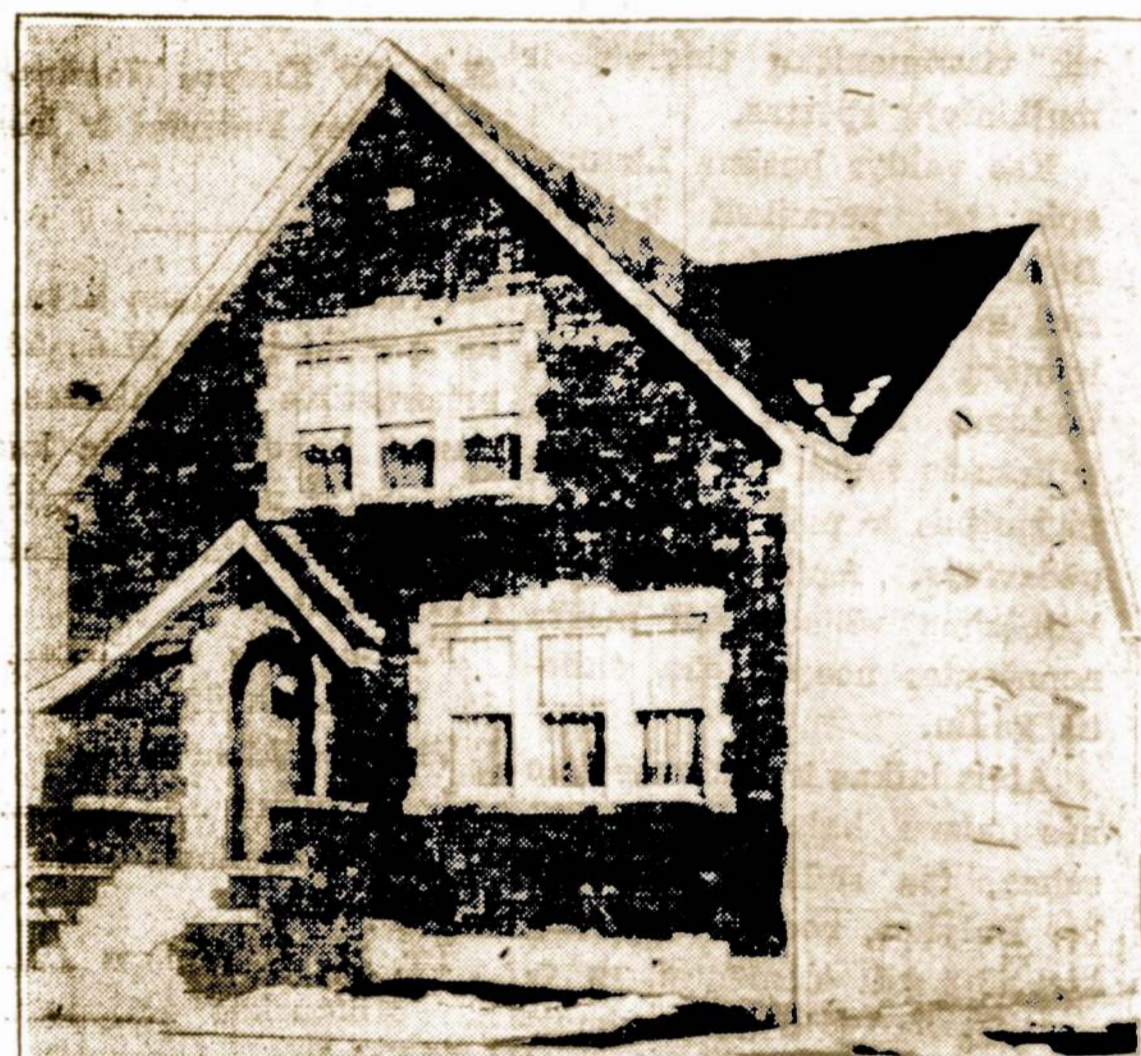
Draugija Palaimintos Lietuvos; Joniškėčių Labdarybės ir Kulturos Klubas; Sandaros Šimtinė Moterų Kuopa, Lietuvos Kunigaikščio Mindaugo D-ja; kaip ir Zagariečių klubas.

Isteigė Koncentracijos Punktus

Keliose vietose Lietuvoje naziai isteigė koncentracijos punktus, kuriuose talpinami parodę pasipriešinimo, arba slėpę maistą žmonės. Tie punktai ir žiemos laiku nėra šildomi.

Skaityt "Sandarą"

Nebus Niekur Taip Patogu Kaip Po Savo Stogu

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE MAN SUTEIKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASIULEMŲ.

DABAR YRA LAIKAS PRADėti DARBĄ IR ĮSIGYTI TOKI NAMĄ, APIE KURĮ JUS NUOLAT. SVAJOJAT. ATVAZIUKIT PAS MANE Į OFISĄ IR AŠ JUMS PARODYSIU UZBAIGTUS NAMUS, KURIE JUMS PATIKS IR BUS LABAI PRIEINAMI.

John Pakel

GENERAL BUILDING CONTRACTOR

6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

ATYDA!

TAVERNŲ SAVININKAI

Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite

Phone LAFayette 3632-33

SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.

John F. Skorpiak, Sav.

1945 W. 47th St. Chicago, Ill.

AGENTAI:

Louis Mingela, John Polek ir Benny Ratek

ŽMONIJOS ISTORIJA DOVANAI

610 pusl. didumo, \$2.00 vertės knyga dykai tam

Kas naujai išsirašys "Dirva" metams už \$2.

Dirva 8 pusl. didumo, metams \$2.; pusė metų \$1.
Populiaris tautinis laikraštis. Eina 26-ti metai.

Ar seniau žmonija kariavo mažiau?

AR ŽMONIJA kada kariavo mažiau negu dabar? Kada buvo 100 metų karas? 30 metų karas? Rožių karas? 7000 MIRUSIU LIETUVIŲ. Kas jie tokie? "Dirvoje" kas savaitė telpa mirusių Amerikos Lietuvių vardai ir iš kur jie iš Lietuvos paėjo. Matysis pažymėjimus savo giminių, draugų, kaimynų. Iki galo šių metų mirusių skaičius viršys 7,000.

DIRVOJE telpa eilių dainų, istorinių apysakų, lengvų pasiskaitymų Dirva jums tikrai patiks.

Pamatymai siunčiama dykai. Priduokit aiškų savo adresą

"DIRVA"

6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

SANDAROS CENTRO VALDYBA

Prez. — P. Pivarunas
Vice-Prez. F. Platkauskas,
P. Montvilas,
M. Kasparaitis,
F. Motuzas,
S. Jakubauskas,
Sekr. — M. Bieksha
Izdin. — D. Pivarunas
Red. — M. Vaidyla.

Kontrolės Komisija:

J. Gulbinienė
P. Gribienė
V. P. Yankus.

Apvieto Komisija:

S. Gegužis
V. Laukaitis
A. Orantas

Skundų ir Apeliacijų Kom.:

J. Virbickas
J. Brazauskas
M. Vokietaitis

Istatų Komisija:

S. Gitaitis
N. Rastenis
Dr. A. Zimontas.

M. J. KIRAS Home Builders Real Estate

NOTARY PUBLIC INSURANCE OF ALL KINDS

3251 So. Halsted St.

MARGUTIS

"DIENŽODIS" LEIDZIAMAS NUO 11 BALADZIO, 1932 1450 Kil. — 10-TI METAI

WHFC

Sekmdieniais—1 val. popiet Darbo Dienomis—9:30 v. v.

• PENKTADIENIAIS
• SEŠTADIENIAIS
7 val. vakare

DEDES PAKAUSIO
AR VUOLIAU?

Ruošti Moteriu Lektija Nerai Taip Lengva

— Sveikas, gyvas Dede Pakausi! Gal tu mane "uztrintinai" pradzioje nauju metu. Neturejau progos pasimaginti per sventes, tai nors dabar ta atlikim. Juk anot zmonių: — geriau veliau, negu niekad.

— Tu vis ateini ko nors gauti is manes, broli Baltramiejau. Kodėl nieko man neatneši?

— Praamžius tau atnagrądins už pavaišinimą draugo, kuris neturi nei žmonos, nei šeimininkės, nei namų, nei savos rudinės ant pečių, bet gyvena išganymui visos žmonijos. Tau turėtų but garbė pavaišinti tokią svarbią ypata, kaip aš, jau devintus metus einas brolijos vizitatoriaus pareigas...

— Tu taip kalbi, kaip vienas prasigėres ūkininkas Krakenavos parapijoje. Nuėjęs į lanką pamatė gražią klebono karvutę ir galvoje kaip čia jam įsigyti. Įsidrąsinęs ir traukia į kleboniją. Dvasiškam tėvui jis sako:

"Ar kunigelis ištikro moki melstis?"

"Beabejo! Kam tokius niekus klausinėji?"

"Ar prabašcius manai, kad Dievas suteiktų man tokią pat karvutę, kaip tavo, jei aš pasimelsčiau?"

"Dievas viską gali! Jiš tau ištikro duotų, jei butų tikras, kad tas tau išeitų į naudą ir jei žinotų, kad meldies iš šėyros širdies..."

"Jeigu taip, tai dvasiskas tėvelis tegul dovanoja man tą savo karvutę, o tu iš Dievo gausi kitą. Patš juk geriau moki melstis už mane."

— Bet, Dede Pakausi, jau tu tik išsisukinėji ir nori pakrėsti iš manes juokų. Neargumentuosiu daugiau su tavim, nes labai skubinuos.

— O kur taip bėgi

— Esu pakviestas šiandien po piet laikyti paskaitą Vyrus Pamatusių Moteriu Draugijai. Del to ant drąsos norėjau išsimesti porą čerkučių. Duok čia man kuogreičiausiai.

— Bet ar tu broli Baltramiejau užtektinai prisirengi tokiai lektijai? Juk degtinė, tai ne mokslas, medžiagos tau nesuteiks.

— Pasakysiu teisybę, Dede Pakausi. Aš joms tą pačią lektiją skaitau penktą kartą ir vis vien gerai išeina. Žmonių atmintis, mat, yra labai trumpa.

— O apie ką gi tu joms aiškinsi?

— Apie tai, kaip reikia gerbti, šenavoti ir mylėti ne tik savo, bet ir svetimų pačių vyrus...

— Well, broli Baltramiejau, tokias lektijas gali laikyti tik girtas žmogus. Te tau visa pauptukė ir keliauk sveikas!

Gerai Pažįsta

— O ką, ar susitaikei su Antanu?

Taip, bet tas neilgai truks. Rytoj su juom apsiavedam.

Flamingo paukštis išsisi sto vedamas ant vienos kojos.

Biznio Mokykloj

— Kokią nuodėmę papildė Juozapo broliai parduodami ji egiptėnams į nelaisvę.

— Permažai už jį gavo; jis buvo vertas daugiau.

Pašto Istorija Siekia Virš 2000 Metų

Pirmus pašto pėdsakus galime užtikti ketvirtam amžiuje prieš Kristų. Jau tų laikų Persijoje buvo specialus pasiuntiniai, kurie išvežiodavo valdiškais laiškus. Graikijoje miestai turėdavo tam tikslui greituosius bėgikus.

Romoje cėsorius Augustas suorganizavo pirmą reguliarią pašto susisiekimą. Bėgyje 20 dienų, laiškas pasiekdavo Aziją. Antrame amžiuje po Kristaus ir privatus žmonės galėjo pasinaudoti tuo patarNAVIMU. Viduramžiuose, prasidėjęs prekybai, ėmė greitai plėtotis. 1516 metais atsidarė linija tarp Brukselio ir Vienos. Anglijoje, 18-tam šimtme-ty, paštas perėjo karališkon žinion. Pašto ženkleliai prigijo nelabai seniai, tik 1840 m.

Lietuvoje paštas buvo žinomas jau Mindaugo laikais. Įvairius pranešimai ir dokumentai eidavo per specialius pasiuntinius, o jei budavo kas svarbesnio, tai lydėdavo nemaža sargyba.

Racine, Wis.

Ir Musų Kolonija Nesniaudžia

Bendras Draugijų Komitetas ruošia programą ir šokių vakarą, sausio 18 dieną; pradžia 2:00 val. po pietų, Sokol Hall, 1625 Racine, Wis.

Programą išpildys iš Chicagos žymios spēkos, iš organizacijos "Jaunoji Lietuva". Kadangi Jaunoji Lietuva pirmu syk pasirodys čionai, tai visi įdomatjasi ir laukia 18 d. pamatyti jaunlietuvius.

Bendro kom. ruošta Bunco ir Card party gruodžio 14 d. davė sekancias pasekmes. Lietuvos naujai pelno liko \$15.-36. Varde komiteto istariu padėką visiems, kurie atsilankė ir suteikė paramą.

Iš bendro vieningo darbo visuomet turėsime geresnes pasekmes, negu kad dirbus iš-

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rusies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ ISTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

siskirsčius. Todėliai, lai buna mūs toks pat visų tikslas dirbti bendrai, santakoje ir vienin gai laikytis per šiuos visus— 1942 metus.

— M. Kasparaitis.

Pranešimas So. Bostono Sandariečiams

ALT. Sandaros 7-198 kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio mėn. 11 dieną, 1942, 2 val. po pietų Sandaros svetainėj, So. Boston, Mass.

Malonėkit visi kuopos nariai dalyvauti šiame susirinkime, nes bus svarstoma daug svarbių dalykų. O be to dar pasibaigus susirinkimui, bus parė visiems nariams veltui.

Tai prašom visų kuopos narių nepraleisti šią progą ir dalyvauti virš minėtam parengime.

Kuopos Valdyba.

Pavyzdinga Veikėja Waterbury, Conn.

Nuotikis Amerikoniškam Vyrų Kluiube

Atvykusi iš Lietuvos, p-ni E. Devenienė parodo nepaprastą veiklumą. Ji nuolat kalba per lietuvišką radio valandą ir laiko paskaitas svetimauciams. Prieš kiek laiko ji buvo pakviesta į vyrų klubių kalbėti apie Lietuvą. Buvo numatyta viena valanda, bet praėjus valandai klausytojai taip užsiinteresavo, kad paprašė dar ilgiau kalbėti.

Paskiau p-ni E. Devenienė atsakinėjo į klausimus. Viena ypata paklausė jos: "Ar Lietuva geriau sutiktų buti po nazių, ar bolševikų globa?" Prelegentė tuč tuojau pastatė tokią sąlygą: "Aš atsakysiu į jusų klausimą, jei jus atsakysit į mano".

Klausytojai sutiko pabandyti. Tuomet ji vėl tesė: "Jeigu jusų kas užklaustų kur but geriau Amerikai — po japonais, ar naziais, kokį atsakymą jus duotumet?" Iš salės pasigirdo daugybė balsų: — "Nenorim nei vienu, nei kitu!"

"Visai teisingai. Tą patį sa kome ir mes lietuviai: nei nazių, nei bolševikų. Mes trokštam nepriklausomybės", parėiškė p-ni Devenienė. Salėje pasipylė rankų plojimai ir ovacija.

Kad gauti vieną unciją radio reikia suvartoti 14 tonų geležies.

Lietuviai Rytu Prusijos Krašte

Lietuvių Dar Pasiliko Didžiuma Mažojoj Arba Prūsų Lietuvoj

Mažąja Lietuva yra vadinama Klaipėdos kraštas ir Rytprusių rytinė sritis, kurią pietuose Geldupės upė skiria nuo Mozurijos ir kurios sleną vėkaruose sudaro Deimėnos ir Alės upės. Maž. Lietuvos plotas sudarė apie 11,430 km., ir jame gyvena apie 650,000 gyventojų. Mažoje Lietuvoje, kuri taip pat vadinama ir Prūsų Lietuva, yra šie didesni miestai: Klaipėda, Tilžė, Ragainė, Pilkalnė, Stalupėnai, Įsrutis, Gumbinė, Geldupė, Darkiemis ir Labguva.

Si sritis keliu šimtmečių bėgyje ne tik vietos gyventojų, bet ir vokiečių rašytojų ir vokiečių valdžios įstaigų, buvo vadinama Lietuva. Lietuvos vardu ta sritis buvo vadinama jau kryžiuočių laikais, tuo vardu ji tebevadinama ir dabar.

Bet lietuviškumas neišsėmė vien vardu. Dar šiandien ne tik Klaipėdos krašte, bet ir apie Tilžę, Ragainę, Pilkalnę, Stalupėnus, Skalsgirius, Žilius, Geldupę, Darkiemį, Įsrutį, Labguvą gyvena žymūs skaičius žmonių, kurie tebemo ka kalbėti lietuviškai.

Netolimoje praicityje lietuviškumo Mažoje Lietuvoje buvo dar daugiau. Tai rodo Maž. Lietuvos vietvardžių ir pavardžių lietuviškumas, kuris paskutiniu metu taip smarkiai yra hitlerininkų naikinamas. Kam teko pėreiti per Tilžės, Ragainės, Įsručio, Gumbinės, Darkiemio miestus ir pažvelgti į krautuvinių iškasas, tas žino, kad krautuvinių pavardėmis tie miestai yra lietuviškesni negu patys lietuviškiausi miestai Did. Lietuvoje. Tų Mažosios Lietuvos miestų ka-

pinėse aiškiai nelietuviškos pavardės sudarė, nežymų nuosimti, o tam tikrų sričių kaimų kapinėse grynai vokieškos pavardės yra retai pasitaikanti išimtis.

Maž. Lietuvos ankstyvesnių laikų lietuviškumą skelbia ir vokiečių statistikos bei pranešimų vokiečių autorių, gyvenusių senesniais laikais. Oficialių vokiečių statistikų duomenimis lietuvių Prusijoje yra buvę 1858-ais metais — 139,780, 1861-ais metais — 139,428, 1864-ais metais — 152,000, 1867-ais metais — 146,000, 1890-ais metais — 117,637, 1900-ais metais — 106,230.

Toji pat 1890 metų vokiečių statistika rodo, kad 1890 metais gyventojai su gimtąja lietuvių kalba Tilžės apskrity sudarė daugumą 126-iose kaimų bendruomenėse ir 9-iose dvaruose; tuo tarpu gyventojai su gimtąja vokiečių kalba sudarė daugumą Tilžės mieste, 83-iose kaimų bendruomenėse ir 35-iose dvaruose.

NAMU STATYMO KONTRAKTORIUS

STATŲM VISOŠIOS RUSIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAZUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.

B.R. PIETKIEWICZ & CO. CONTRACTORS

REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

Mes turime Hennenberger pranešimą iš 16-to šimtmečio. Šiuo pranešimu gyventojai Įsručio administracinės apylinkės, kuri tada apėmė didžiąją Mažosios Lietuvos dalį, Hennenberger'io laikais (1595) buvo "beveik vieni lietuviai".

Mažoji Lietuva toki išliko ir iki 18-to šimtmečio pradžios, kada šią sritį smarkiai palietė maras. Po šio maro imta į Maž. Lietuvą gabenti didesniais kiekiais kolonistai ne lietuviai: įvairių sričių vokiečiai, kaip antai: zalcburgiečiai, hanoveriečiai ir net prancuzai. Nereikia tačiau manyti,

kad to didžiojo maro metu būtų išmirę visi gyventojai Maž. Lietuvos, kuri tada buvo labai tirštai gyvenama. Išviso lietuvių galėjo užsilikti apie 160,200,000.

Todėl dar ir dabar 75 nuoš. gyventojų savo kilme yra lietuviai. Mokačių kalbėti lietuviškai bus apie 350,000 — 400,000 asmenų, vadinasi didžioji gyventojų pusė.

Šita Maž. Lietuvos ir gretimų sričių gyventojų nevokiška kilmė ir bus svarbiausia priežastis, kodėl naziai dabar grūda iš ten lietuviškai kalbančius į kitas vietas, o čia siunčia grynus vokiečius.

— Pakarklis.

WINKLER STOKERS
DIRBTUVE ATSTOVAS PIETINEJ CHICAGOS DALY

ARCHER STOKERS SALES
4704-06 S. Western Ave.
JOSEPH BAGDONAS

Telephone LAFyette 6864
GERIAUSIA VIETA PIRKTI STOKERJ

WINKLER FULLY AUTOMATIC STOKERS
"The Most Economical Heat in the World"

That is what you can tell all of your friends, too, when you have your home automatically heated with a Winkler Stoker. No more ashes to shake -- no more smoke or soot. No trips to the basement in the early morning. Most Winkler installations result in an immediate saving that more than pays for the stoker. Install in your present furnace.

RAY ALTER
3251 N. Western Ave. — Chicago, — Tel. BOUlevard 9406

Turtas Virš \$6,500,000.00

Apert Apsaugos, Turime \$550,000.00
ATSARGOS FONDA Virš \$550,000.00

Nėra Saugesnės Vietos Del Taupymo Pinigų.
PARDUODAM U. S. DEFENSE SAVINGS BONDS

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

SHULMISTRAS REALTY CO.
Insurance — Real Estate

KUR LIETUVIAI UZSIRASO SAVO APDRAUDA

Pamatykite mus pirma negu pirksit Automobilio, Gaisro, Sveikatos, Pavogimo ir "Accident"

Mes pagelbstim finansuoti automobilių pirkimą ir atliekam Notary Public patarnavimus.

Jei esat Brighton Parke, galite užsimokėti gazo ir telefono bilas, išmainyti čekius ir pirkti Money Order.

SHULMISTRAS REALTY CO.
4016 Archer Avenue
Telefone LAFyette 6300
CHICAGO, ILL.

KAIP PASIKLOSI — TAIP IŠMIEGOSI
Sako Sena Lietuvių Tautos Patarlė —

Todėl pradėkite taupyti seniausioje ir tvirtiausioje lietuvių įstaigoj, kuri per 45 metus savo pasekmingu patarnavimu, gerais ir sunkiais laikais nenuskriaudė nė vieno kliento. Indėliai apdrausti Fed. Įstaigoj ligi — \$5,000.00. Mokame 3 1/2 nuosimėčių.

Isigykite ir atnaujinkite namus, o mes Jums pagelbėsime išduodami ilgametes paskolas lengviausiomis sąlygomis, nes sąžiningai patarnaudami mes nuolat turim stambias sumas paskoloms išdavinėti. Nė vienas pamatuotas prašymas nebus atmestas.

KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASS'N
JOS. M. MOZERIS, Sekr.
3236 S. Halsted St. Phone Calumet 4118

Leo Norkus, Jr.
AMBROSIA & NECTAR
Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmė (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKU kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Chicagoje

Chicago Tribune Iđėjo Lietuvos Vėliavą Pirmame Puslapyje

Naujų metų laidoj "Chicago Daily Tribune" Iđėjo spalvotą paveikslą, kuriame vaizduojama Dėdė Samas prieš Amerikos vėliavą, apimančią daugelį kraštų ir tautybių. Viršuje tos vėliavos kabą šešios mažesnės vėliavos. Jų tarpas ir Lietuvos: geltona, žalia ir raudona. Bendras užrašas yra toks: "Visų amerikiečių rezoliucija: — laimėti!"

Sugrįžo iš Kelionės į Columbus, Georgia

Prieš pat Kalėdų šventes p-mi Ona Borchertienė, 10546 S. Artesian Ave. buvo išvykusi į Columbus, Georgia, su savo duktere Lydija. Jos išbuvo ten keletą dienų. Duktė Lydija pasiliko, išteikėjusi už savo sužieduotinio, kuris yra ten kariuomenėje, o motina grįžo į Chicagoją.

Lietuvių Prekybos Butas Renkasi Sausio 7-tą

Metinis Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois susirinkimas įvyks trečiadieny, sausio 7 dieną, Sandaros svetainėje. Pradžią 8 val. vak. Bus renkami nauji direktoriai, vietoj tų, kurių terminas jau užsibaigė. Taip pat bus svarstomas patalpymas kaikiurių konstitucijos punktu.

"Birutė" Užbaigė Atostogas

Pertraukusi porai savaičių savo repeticijas, "Birutė" vėl susirenka šiam antradieny. Šiems metams ji numato plačią veiklą. Yra labai pageidautina, kad į chorą grįžtų visi senieji veteranai dainininkai ir sustiprintų seną "Birutės" dvasią. — Narys.

Pirkite Kas Tik Galit Apsaugos Bondus

Kiekvieno mūsų pareiga yra gelbėti savo šalį laimėti kovą už laisvę. Perkant apsaugos bondus jus prisidėsit prie savo šalies apgynimo, nes už jusų investuotus pinigus bus gaminami ginklai ir aprūpinami tie, kurie yra karo fronte. Parodykite savo patriotizmą darbais!

Lietuviai Demokratai Užsimojo Štai Ką Atlikti

Lietuvių Demokratų Cook Apskritis Lyga yra užsibrėžusi platų veikimą šiais metais. Ji kooperuos su majoru Kelly organizuojama civile apsauga, ves apsaugos bonų pirkimo kompaniją, ruoš parengimus ir pan. Lygos rūpesniu yra padėti vieną lietuvių kandidatą į sanitarinio distrikto tarybą. Kandidatu numatoma Al. Kumskis.

Krito 10 Pėdų ir Užsimušė

Taisydamas savo namą, Juozas Vaitušis, 62 metų, gyvenęs 109 East 109 gavėj, krito nuo dešimties pėdų aukščio ir taip susižeidė, jog neužilgo pasimirė.

Nėra Kunigo, Tai Neturi Buti ir Parapijos

Atsiskyrusi nuo nepriklausomų katalikų "konsistorijos" Bridgeporte, tikinčiųjų grupė susispietė Mildos svetainėje. Pradžioj kas sekmadieny prikabindavo prie durių kokio nors šventojo paveikslą, bet paskiau tą pakeitė šokių skelbimais.

Tie pasilinksminimai jiems patiko ir jie nusitarė kunigo visai nekviesti. Vietoj kunigo, pasirodydavo pora armonikų ir smuikutis. Dabar jiems iš "konsistorijos" patiekta ultimatumas: jei neturit dvasiškio, tai nekadinkit parapiją.

SLA. 36 Kuopos Susirinkimas

Trečiadieny, sausio 7 dieną, Lietuvių Auditorijoj įvyksta SLA. 36 kuopos metinis susirinkimas. Bus aptarta keli svarbūs reikalai ir priimta raportai. Visi nariai prašomi dalyvauti. — A. Zalatoris, pirm.

Nominavo SLA. Pild. Tarybą.

SLA. 364 kuopa savo susirinkime Sandaros svetainėje, gruodžio 27 dieną nominavo pildomą tarybą. V. Laukaitis, prezidentą gavo 14 balsų, V. Kerševičius, vice-prez. — 14; M. Vinikas į sekretorus — 14 balsų; J. Bačiūnas, S. Močkus, J. Brazauskas ir Dr. S. Biežis irgi po tiek pat.

Isigykite Tikietus Anksto Šiai Dainos Ir Muzikos Šventei

Pradedama ruošti visu smarkumu sekanciai mūsų svarbai šventei — Vasario 1 dieną. Toji šventė skiriama lietuviškai muzikai ir dainai. Geriausios lietuvių meno pažėgos išpildys programą. Išgirsim ir pamatysim daug ką naujo, įdomaus ir mūsų širdžiai artimo.

Visi Chicago's lietuviai prašomi dalyvauti ir skaitlingai susirinkti. Tai metinė mūsų šventė; ją minėsim po lietuvišku stogu — Chicago's Lietuvių Auditorijoj. Ją rengia Sandara. Tikietai yra dvejoji ir kiekvienam prieinami — po 50 centų ir po \$1. Isigykite juos iškalno ir užtikrinkit sau vietą šioje nepaprastoje pramogoje.

Ivyko Svarbi Lietuvos Piliečių Konferencija

Seštadieny ir sekmadieny, sausio 3 ir 4, Chicagoje įvyko pabėgusių nuo bolševikų okupacijos Liet. piliečių konferencija, kurioj dalyvavo visa eilė žymių veikėjų, patikimų mokslu vyrų. Išrinkta komitetas, į kurį įeina įvairių srovių žmonės. Tai bus kaip ir mažas parlamentas, kurio gal laikui bėgant išsivystys didesnis judėjimas.

Atsidurus Lietuvai po nazių okupacija, joje pasilike žmonės neturi galimybės išreikšti savo pageidavimų. Todėl naujai sutvertas komitetas laikinai turės but jų "spoksmu".

Važiudamas į Chicago Jis Štai Ką Patiko

Kapitonas P. Labanauskas grįždamas iš Californijos į Chicagoją pasiėmė busą. Pasiekus Salt Lake City, Utah, keilai pasidarė slidus ir busas apvirto. Bet laimei, P. Labanauskas liko sveikas ir kitu busu atėjus į mūsų miestą.

Skaitykite "Sandarą"

Jis čia pasiliks keletą dienų ir vėl grįž į Californiją, kur jis dirba prie laivų kompanijos.

Surinko Virš 1,100 Kartunų Cigaretų

Dariaus-Girėno Legionierių Posto iniciatyva, prieš Naujus Metus buvo pradėta rinkti sužeistiems pereinoto karo veteranams cigaretų kartunai. Lietuvių visuomenė taip došniai atsiliepė, jog į trumpą laiką sudėta 1,100 kartunų, po dešimtis pakelių kiekvienoj. Bet vaizs dar neužbaigtas. Todėl su savo dovana dar galite prisidėti. Cigaretai bus įteikti žmonėms karo veteranų ligoninė, sausio 11 dieną.

Dalykas Apie Kurį Vertėtų Pagalvoti

Kada Gi Mes Jėmus Pamatę Po Savo Kojų?

Vienoj Chicago's lietuvių kolonijoj, Town of Lake, įvyko atremontuotos parapijinės svetainės atidarymas. Pagražinimai kainavę kelius tukstančius dolerių. Atidarymo puotoje buvo renkamos aukos, kurių sudėta virš 900 dolerių. Mano paviršutiniu apskaitliavimu, apie 75 nuosimčius tų aukų sumetė svetimtaučiai, aplinkiniai biznieriiai.

Beabejo, savaime tas neatseitiko. Jie buvo prašomi iškalno tą padaryti ir už duosnumą pažadėtas vienokis, ar kitokis atlyginimas. Man atrodo, jog patsai tikėjimo ir lietuviškumo principas čia buvo padėtas ant akcijono ir didžiausias "bideris" gauna pirmenybę.

Panašus apsiereiškimas matyti ir kitose srityse. Pasirodo, jog mūsų religinės ir kitokios organizacijos pasileidžia į keturius vėjus tam, kas tik pakankamai atlygina.

— Senas Parapijonas.

Mano Linkėjimai Šiems 1942 Metams

Bendradarbiavimo ir Vieningumo Dvasia

Mes pradėdam naujus metus. Todėl šiuo laiku ne prošaliu buti galvoti tarpe kitų dalykų apie kaikiurių ydų pataisyti. Kadangi reformos laikinai pradėti nuo savo namų, tai pirmiausia ir sušiosiu prie sandariečių. Mes yra per daug atsiskyrėlių, tai yra tokių, kurie stovi ir žūri ką daro kiti, bet patys veiksime mažai dalyvauja. Jie pasilaiko aristokratišką privilegiją išreikšti tik savo nepasitenkinimus.

Toliau. Yra kolonijų, kuriose tautinis ir kultūrinis veikimas yra nušalęs ir niekas nebando jo atšildyti. Progreso nematyti jokio. Kas buvo prieš dešimtį metų, tas tebėra ir šandie. Mūsų žmonės nepagalvoja, jog norint gyventi, reikia kas nors veikti ir planuoti.

Atsiminkim štai ką. Sandara grupuoja, traukia į kruvą lietuvius atsiekimui bendromis spėkomis tų tikslų, kuriuos mes visi skaitom svarbiais ir neatbutiniais. Mes norime, kad lietuviai gyvuotų, nenustotų savo tautinės sąmonės, kad jie turėtų geresnes pasekmes biznyje, profesijoj, politikoj ir kad jie, pagaliau, galėtų tinkamai prisidėti prie apgynimo mūsų šalies.

Šiuose darbuose reikalinga visų geros valios lietuvių ben-

WHOLESALE

LIQUOR ISTAIGA
Geriausios
Rūšies
Degtinė
ir Vynai
Išvežiojame
po visą
Chicago
REMKITE
SENĄ
LIETUVIŲ
DRAUGĄ

W. KANTER, Sav.

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

ADVOKATAI

Phone Central 1824

A. A. SLAKIS
LIETUVIS ADVOKATAS
7 South Dearborn Street
Kambarys 1230
Chicago, Illinois
Res. Tel. Hyde Park 3395

Phone Boulevard 3697

LEON S. MIKELONS
LIETUVIS ADVOKATAS
3317 So. Halsted St.
Chicago, Illinois

OLIS IR VASALLE
ADVOKATAI
134 No. La Salle St., Suite 1308
Vakarais tik Ketvirtadieniais
3252 So. Halsted St.
Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Panedėlio, Serėdos ir
Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9800

dradarbiavimas, sujūdimas ir smarkesnė akcija. Mūsų kuopos, apskričiai ir pavieni nariai sudarykime sau planą ką ir kaip veikti. Darbų yra begalo daug. Vieni tegul padidina narių ar skaitytojų būrį savo kolonijoj; kiti teruošia parengimus; tretie te buna korespondentais; ketvirtie teparengka aukų geriams tikslams; likusieji gali ką kitą atlikti.

Tas viskas neužims mums daug laiko ir neatitrauks mūsų nuo kasdieninių darbų. Šis momentas yra taip svarbus, jog kiekvienas gyvas lietuvis turi sukurst. nieko nelaukiant.

— A. P.—nas.

Bankų depozitai Chicagoje pasiekė 4 ir pusės bilionų dolerių. Tai yra savotiškas rekordas.

VYTAUTAS TARUTIS

— ADVOKATAS —
3133 So. Halsted Street
Tel. CALumet 6877
Val. 11—2 dienų ir 4—8 vakaro
134 N. La Salle Street
Room 2014 Tel. STATE 7572
3149 So. Halsted Street
Tel. VICTory 2679

Dr. Margeris 3325 S. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Sventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9

Sventadieniai: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. J. J. Simkus
DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257

Tues., Thurs., Fri.
6322 So. Western Ave.
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 6117
CHICAGO, ILL.

Tel. Pullman 1193 ir 8277

I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522
DR. J. KULIS

Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3587
DR. J. P. POSKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dienų ir — 7 iki 9 vak
Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak
Rez. 6604 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 8 iki 9 vak

Tel. Canal 0257

Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytals
1 iki 8 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytals
Ofisai:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Residencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6600

Gerag Kapitonas

Paprastas laivo tarnautojas išgelbėjo kapitono gyvastį. Kapitonas spaudžia jam ranką:

— Geras tu vaikinai. Rytoj išreikšiu tau padėką akyvaizdoj visų jurininkų.

— Susimildamas, nedarykit to, nes jurininkai mane pri mus iki mirties!

Nepatinka

— Mano kambarys yra taip drėgnas, jog ant senų auga grybai.

Tai ką, ar nori, kad už tokią kainą augtų orendžiai?

Jeį nori palaikyti ryšį su lietuvišku pasauliu, tai skaityk lietuvių laikraščius.

Egiptėnai pirmutiniai pradėjo piešti komiškus paveikslus.

Phone Calumet 7358

DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street

Tel. Yards 3557
DR. J. MOCKUS
LIETUVIS DENTISTAS

3401 So. Halsted St. Chicago
Hours: 9-12 2-5 6-30 to 8:30
No Office Hours Wednesday

Phone REPublic 2266
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS

2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone Canal 6122
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Serėdomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

YARDS 4787
DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisai: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1980

Phone VICTory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS

3252 So. Halsted St.
YARDS 2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Serėdoj pagal sutartį.

Phone YARDS 5921
DR. BERTASH
756 W. 35th Street

Cor. of 85th and Halsted Sts.
Ofiso valandos: nuo 1-3; 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Hemlock 2061
Dr. Joseph Keila
Dentistas

6553 So. Western Ave., Chicago
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutartį.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAI DOTUVIŲ ISTAIGA

AMBULANCE

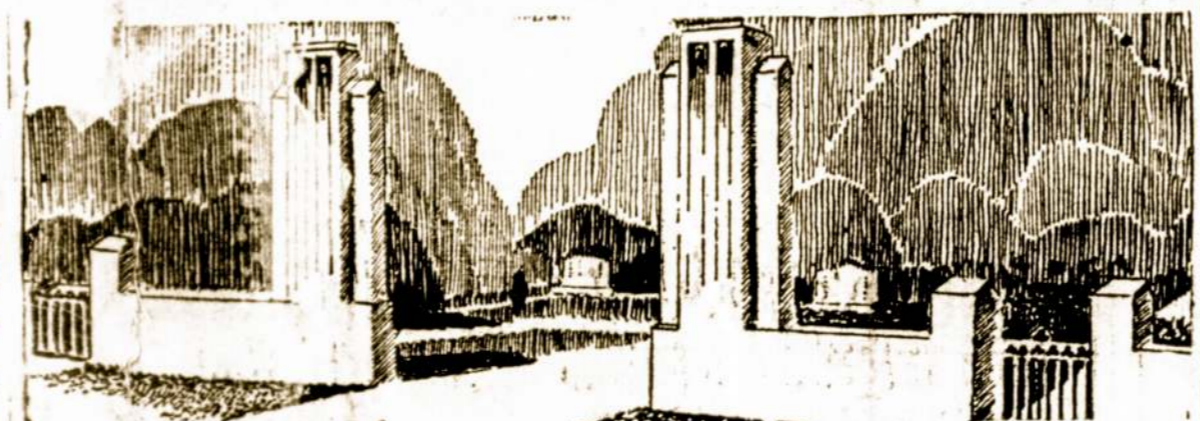
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Ave.
Tel. LAFayette 0727

DYKAI Kopyčios visose
Chicago's dalyse

Klauskite mūsų radio programos Antradienio ir Seštadienio rytals, 10:00 val. ryte, iš W.H.I.P. Stoties (1480-K) su Povilu, laimieriu

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

— NARIAI —
CHICAGO'S IR CICERO'S LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

ANTHONY B. PETKUS

6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142
1410 So. 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

A. M. PHILLIPS

3307 So. Lituania Avenue YARDS 4908

J. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED ST. 710 WEST 18TH ST.
— VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572

S. P. MAZEIKA

3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1133